Ministerie van Financiën

HEDEN
TER BESPREKING
Aan
de staatssecretaris

Cluster Uitvoeringsbeleid
Inlichtingen
[redacted]
T 070 [redacted]
F 070 [redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
18 februari 2019

Notitienummer
2019-0000029158

Auteur
[redacted]

Van
[redacted]
Belastingdienst

Kopie aan

Bijlagen
1

notitie

Mondelinge vraag lid Omtzigt over gevolgen voor kinderen van stopzetten kinderopvangtoeslag

Inleiding

- Het lid Omtzigt heeft een mondelinge gevraag gesteld naar aanleiding van een artikel in Trouw van 16 februari jl. In dat artikel bericht Trouw dat de belangen van kinderen meegenomen hadden moeten toen de Belastingdienst 2014 besloot de kinderopvangtoeslag van ruim tweehonderd gezinnen stop te zetten ([redacted]). Trouw bericht dat de Belastingdienst hiermee in strijd met het Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK).
- In het artikel refereert Trouw aan een brief van de Kinderombudsman over deze zaak van 15 februari jl. De Kinderombudsman heeft deze brief inmiddels ook aan u verzonden.
- De Kinderombudsman is benaderd door [redacted]. Zij vertegenwoordigt een deel van de 232 ouders ten aanzien waarvan de Belastingdienst per 1 september 2014 heeft besloten om het recht op het lopende voorschot van de kinderopvangtoeslag 2014 te beëindigen.
- Separaat aan deze notitie ontvangt u ook een notitie met antwoorden op vragen van [redacted] aan de [redacted] Toeslagen over het gebruik door Toeslagen van zogenaamde toezichtlijsten.
- De Kinderombudsman had in de zomer van 2018 u gevraagd 'vanuit kinderrechtenperspectief te reflecteren' op de besluitvorming van Toeslagen om de kinderopvangtoeslag aan 235 ouders stop te zetten.

Beslispunt

- Bent u voldoende geïnformeerd over deze zaak met het oog op het mondelinge vraaguurtje van 19 februari? Indien deze vraag door de Tweede Kamer wordt uitgekozen zal er een voorbespreking met u plaatsvinden.

Kernpunten

Brief Kinderombudsman 15 februari jl.

- De brief van de Kinderombudsman van 15 februari jl. is genuanceerder dan Trouw in zijn artikel naar voren haalt. De Kinderombudsman zou het wenselijk vinden om binnen het geautomatiseerde systeem van toeslagentoekenning een proces te ontwikkelen waarin automatisch een signaal wordt afgegeven als een beslissing van invloed is op een kind of een groep kinderen.
- Volgens de Kinderombudsman is er ruimte om, binnen de geldende kaders en de belangenafwegingen die daaraan ten grondslag liggen, het Verdrag inzake de rechten van het Kind (IVRK) toe te passen. Dit had volgens de Kinderombudsman ook in deze casus moeten gebeuren. Het kind is echter geen belanghebbende en speelt geen rol in de beoordeling van het recht

- De Kinderombudsman geeft aan, los van dit specifieke dossier, graag in gesprek te gaan om toe te lichten op welke wijze kinderrechten meegewogen moeten worden bij besluitvorming.
- U kunt de Tweede Kamer toezeggen dat u dit gesprek aangaat.

Rapport Kinderombudsman: "Nederlandse kinderen ontkoppeld; als de verblijfsstatus van je ouders je levensstandaard bepaalt" uit 2017

- De Kinderombudsman doet in bovenstaand rapport 10 aanbevelingen. In een van de aanbevelingen verzoekt de Kinderombudsman het Kabinet het voorbehoud bij artikel 26 van het Verdrag inzake de Rechten van het Kind op te heffen.
- In het eerste lid van artikel 26 van het VN verdrag inzake de Rechten van het Kind wordt voor de Staten die partij zijn de verplichting vastgelegd voor ieder kind het recht te erkennen om de voordelen te genieten van voorzieningen voor sociale zekerheid, met inbegrip van sociale verzekeringen. Eveneens volgens het eerste lid, dient de verwezenlijking van dit recht in overeenstemming met hun nationale recht te worden bewerkstelligd.
- Het tweede lid bepaalt daarbij dat, indien van toepassing, die voordelen dienen te worden afgestemd op de middelen en de omstandigheden van het kind en degenen die voor diens onderhoud verantwoordelijk zijn, als ook op iedere andere overweging die van belang is voor de beoordeling van een verzoek dat door of namens het kind wordt ingediend.
- De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid heeft op 22 juni 2018 gereageerd op bovenstaand rapport van de Kinderombudsman. In die reactie geeft hij aan dat het recht op sociale zekerheid voor kinderen in Nederland aan de ouders wordt toegekend. Het past niet binnen de vormgeving van het Nederlandse socialezekerheidsstelsel om dit recht rechtstreeks aan minderjarige kinderen toe te kennen.

Brief [redacted] Belastingdienst aan Kinderombudsman van 30 augustus 2018

- Al eerder heeft de Kinderombudsman aandacht gevraagd voor deze 235 gezinnen en de gevolgen voor kinderen van het stopzetten van de kinderopvangtoeslag. Dat was met een brief van 31 juli 2018.
- In de reactie aan de Kinderombudsman van 30 augustus 2018 stelt [redacted] Belastingdienst stelt dat er achteraf gezien 'onvoldoende oog is geweest voor het burgerperspectief en niet de juiste werkwijze is gehanteerd'.
- Tegelijkertijd wordt in die brief gesteld dat vanuit het IRVK een kind weliswaar recht heeft op een minimum aan levensonderhoud, maar dat de kinderopvangtoeslag niet bedoeld is om in een minimum te voorzien. De Kinderopvangtoeslag is een tegemoetkoming in de kosten voor kinderopvang voor ouders die werk en zorg willen combineren.

Conclusie Kinderombudsman

- De Kinderombudsman geeft aan met de brief van 30 augustus 2018 inzicht gekregen te hebben in het besluitvormingsproces van de Belastingdienst voor wat betreft het besluit tot stopzetting van de kinderopvangtoeslag per 1 september 2014 en het niet opnieuw kunnen aanvragen van de kinderopvangtoeslag.
- De Kinderombudsman ziet geen aanleiding voor het stellen van nadere vragen in dit dossier.

Tot slot

- Het gastouderbureau dat centraal staat in deze zaak en waarin [redacted] als [redacted] optreedt, verloor onlangs een civiele rechtszaak tegen de Staat vanwege schade die het geleden heeft.